

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/38/2020
Identifikačné číslo spisu: 7811201291
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7811201291.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: METALFIN, s. r. o., so sídlom Mudroňova 36, 040 01 Košice, IČO: 36 177 211, zastúpeného advokátkou JUDr. Natašou Kučerovou, so sídlom Mlynárska 15, 040 01 Košice - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: Carmeuse Slovakia, s.r.o., so sídlom Rozvojová 2/B, 040 11 Košice - mestská časť Juh, IČO: 36 198 749, zastúpeného AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom Kmeťova 26, Košice 040 01, IČO: 47 237 406, o zaplatenie 500.000,- Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12Cb/4/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. októbra 2018, č. k. 2Cob/62/2018-1668, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. októbra 2018, č. k. 2Cob/62/2018-1668 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej aj ako „okresný súd“ a „súd prvej inštancie“) v poradí štvrtým rozsudkom zo dňa 18. septembra 2017, č. k. 12Cb/4/2011-1541 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 500.000,- Eur s 13 % úrokom z omeškania ročne, počnúc od 27. júna 2003 až do zaplatenia. Druhým výrokom zamietol nárok žalobcu ohľadom úrokov z omeškania za obdobie od 1. februára 2002 do 26. júna 2003. Ďalším výrokom zaviazal žalovaného nahradiť trovy štátu vo výške 100 %. Zároveň zaviazal žalovaného nahradiť žalobcovi trovy konania tohto konania vo výške 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že kúpna zmluva č. 2001-04-01, z ktorej žalobca uplatňoval nárok uplatnený žalobou a v zmysle ktorej sa žalobca a právny predchodca žalovaného dohodli, že tovar bude dodávaný kupujúcemu, t. j. žalobcovi na ďalší odpredaj na území Maďarskej republiky nadobudla platnosť a účinnosť dňom podpisu štatutárnymi zástupcami zmluvných strán, t. j. dňa 1. apríla 2001. V zmysle čl. VIII. predmetnej zmluvy bola zmluva uzatvorená na 3 roky odo dňa 1. apríla 2001 s opciou na základe prejavu záujmu kupujúcim na ďalších 5 rokov. Zároveň v čl. VIII. bod 8.3. sa žalovaný zmluvou zaviazal nedodávať tovar na územie Maďarskej republiky inej osobe než žalobcovi počas doby platnosti zmluvy. V bode 8.5. citovaného článku sa žalovaný zaviazal v prípade nedodania objednaného

tovaru žalobcovi do 14 dní odo dňa objednávky uhradiť zmluvnú pokutu a taktiež sa zaviazal v prípade dodania tovaru na územie Maďarskej republiky inej osobe než žalobcovi zaplatiť zmluvnú pokutu. Súd prvej inštancie mal platnosť a účinnosť zmluvy preukázanú jednak predložením originálu zmluvy č. 2001-04-01, ako aj výpoveďou svedka J. Q. G., ktorý na pojednávaní dňa 26. mája 2005 uviedol, že predmetnú zmluvu za žalovaného podpísal. Zároveň potvrdil, že druhý podpis na zmluve patril konateľovi právneho predchodcu žalovaného Z. K. Výpoveď Z. K., že nemá vedomosť o predmetnej kúpnej zmluve, bola vyvrátená súdnym znalcom, ktorý pravosť jeho podpisu na predmetnej zmluve jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností potvrdil. Súd prvej inštancie mal v konaní preukázané, že dochádzalo k plneniu na základe uvedenej kúpnej zmluvy, nakoľko právna zástupkyňa žalobcu vo svojom vyjadrení zo dňa 18. novembra 2004 presne konkretizovala faktúry a fakturované čiastky, ktoré boli žalobcom uhradené a žalovaný plnil na základe uvedenej kúpnej zmluvy. Hoci žalovaný v konaní uviedol, že nemá vedomosť o záväzkovom vzťahu so žalobcom, uvedené tvrdenie ničím nepodložil. Zároveň v priebehu dokazovania nebolo žalovaným preukázané, že mal pochybnosti o porušení niektorých ustanovení kúpnej zmluvy, ktoré uvádzal v rámci súdneho konania - námietky z prípadného porušenia predmetnej zmluvy - napr. forma objednávok, miesto dodania, dohodnutá mena zmluvnej pokuty a pod. Vzhľadom na uvedené, keďže žalovaný prestal realizovať plnenie a plniť si záväzky z predmetnej kúpnej zmluvy, porušil ustanovenia kúpnej zmluvy zabezpečené zmluvnou pokutou, konkrétne čl. VIII bod 8.5. Žalobca vyzval žalovaného osobne, telefonicky aj písomnou formou k plneniu záväzkov z platnej a účinnej kúpnej zmluvy, keďže k plneniu nedošlo, vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie dohodnutej zmluvnej pokuty.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku poukázal aj na kópiu kúpnej zmluvy zo dňa 1. apríla 2001 uzavretou medzi spoločnosťou ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft. a spoločnosťou KALCIT spol. s r. o. (ktorá bola vymazaná z obchodného registra dňom 21. októbra 2003, v dôsledku zlúčenia so spoločnosťou žalovaného, ktorý tak prebral všetok majetok, práva, povinnosti a záväzky zrušenej spoločnosti v celom rozsahu a stal sa právnym nástupcom zrušenej spoločnosti), pričom uviedol, že predmetná zmluva je uzavretá medzi inými účastníkmi ako stranami sporu. Zároveň uviedol, že bola predložená len vo fotokópii a za spoločnosť KALCIT spol. s r. o. bola podpísaná len jednou osobou, čo je konanie v rozpore s výpisom z obchodného registra, z ktorého vyplývalo, že sa podpisujú vždy dvaja štatutári, zároveň táto osoba nebola známa. Poukázal aj na odlišné „Daňové číslo 11065182-2-05“ kupujúceho a pečiatok na každej strane listiny, kde je uvedené č. 110655182-2-44. Žalovaný neuniesol dôkazne bremeno ohľadne pravosti tejto listiny a nepreukázal jej pravosť a taktiež jej platnosť, originál listiny nepredložil v konaní na jej preskúmanie. Súd prvej inštancie sa stotožnil aj so záverom znaleckého posudku Ing. J. Škultétyho ohľadne uplatneného opčného kontraktu resp., že nebol uplatnený platne. Súd s poukazom na ust. § 301 Obchodného zákonníka a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluvnými stranami dohodnutá zmluvná pokuta nie je neprimerane vysoká, vzhľadom na výšku hodnoty dohodnutého obchodu, nie je v rozpore zásadami poctivého obchodného styku, či dokonca s dobrými mravmi. Pričom vychádzal z dohodnutého objemu a nie zo skutočného realizovania dodávky zo strany žalovaného. Dohodnutá zmluvná pokuta je primeraná aj vzhľadom na tú skutočnosť, že podľa uzavretej kúpnej zmluvy, žalovaný svoju povinnosť dodávať tovar- vápno žalobcovi porušil, keď ho nedodával počas obdobia troch rokov , ale ani rok. Výrok o trovách konania opiera o ustanovenie § 255 C. s. p.

4. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) na základe odvolania podaného žalovaným rozhodol rozsudkom zo dňa 25. októbra 2018, č. k. 2Cob/62/2018-1668 tak, že zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobu zamietol. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že aj keď súd prvej inštancie vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov, znaleckým dokazovaním, vypočutím štatutárnych zástupcov žalobcu aj žalovaného, ako aj svedkov, vyvodil opakovane vo veci nesprávny právny záver. Odvolací súd poukázal na zmluvu č. 2001-04-01 zo dňa 1. apríla 2001, v zmysle ktorej bod 3.2. bol žalobca povinný oznámiť žalovanému presné dispozície dodania tovaru v písomnej forme najneskôr do 5 dní pred odoslaním tovaru. Uvedenú skutočnosť žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal a žalovanému neoznámil dispozície dodania tovaru. V zmysle bodu 2.6. uvedenej zmluvy, celkový objem

tovaru dodaného na základe predmetnej zmluvy bol určený množstvom objednávok vystavených kupujúcim. Žalobca v konaní ako kupujúci nepreukázal vystavenie žiadnych písomných objednávok, na základe ktorých mal žalovaný tovar dodávať, a z ktorých by bolo možné určiť záver v akom množstve bol tovar objednaný a následne aj žalovaným dodaný. Žalobca v konaní poukazoval na skutočnosť, že z jeho strany boli objednávky vykonávané len telefonicky alebo ústne, čo bolo taktiež v rozpore s bodom 2.6. uzavretej kúpnej zmluvy č. 2001-04-01 zo dňa 01. 04. 2001.

6. Žalobca taktiež nepreukázal, v zmysle bodu 8.5. zmluvy, že mu žalovaný objednaný tovar do 14 dní odo dňa objednávky nedodal. V priebehu celého konania žalobca len tvrdil, že žalovaný tovar dodával do októbra 2001, kedy dodávky prestal plniť. Nepredložil súdu dôkazy, ktoré objednávky žalovanému doručil (okrem telefaxovej objednávky z 18. decembra 2001, ktorú nebolo možné považovať za objednávku, nakoľko z nej nevyplývalo, že odberateľ ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft. žiadal žalobcu o preverenie žiadosti predĺženia zmluvy do 31. decembra 2002 s tým, že v roku 2002 bude potrebovať väčšie množstvo tovaru).

7. Odvolací súd mal za preukázané, že žalovaný uzavrel dňa 1. apríla 2001 aj kúpnu zmluvu so spoločnosťou ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft. ako kupujúcim, v ktorej bolo dohodnuté, že kupujúci bude odoberať v období od 1. apríla 2001 do 31. decembra 2001 mesačne max. 500 ton vápna za rok 2001. V uvedenej zmluve je žalobca uvedený len ako platobné miesto spoločnosti KALCIT spol. s r. o. bez akýchkoľvek práv a povinností pri realizácii dodávok. Odvolací súd sa nestotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že žalobca si svoje povinnosti v zmysle kúpnej zmluvy č. 2001-04-01 riadne plnil, žalovaný si povinnosti neplnil, a preto bola faktúra vystavená žalobcom na sumu 500.000,- Eur dôvodná. Mal za to, že žalobca v konaní nepreukázal, že si vystavením objednávky ako kupujúci objednal tovar u žalovaného, pričom znenie telefaxu predloženého žalobcom zo dňa 18. decembra 2001 odvolací súd za objednávku nepovažoval. Keďže žalobca nepredložil objednávku, žalovaný sa nemohol dostať do omeškania s dodaním tovaru, a preto žalobcovi nemohol vzniknúť nárok na zmluvnú pokutu podľa čl. VIII. bod 8. 5.

8. Záverom odvolací súd uviedol, že potom ako v roku 2002 žalovaný prestal plniť dodávky pre žalobcu, tieto plnil priamo pre spoločnosť ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft. a to na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalovaného a spoločnosťou ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft., v ktorej bol žalobca označený iba ako platobné miesto predávajúceho. Žalovaný bol už viazaný druhou zmluvou uzavretou so spoločnosťou UNIKRISTALL Kft. Szolnok, podľa ktorej mal tomuto odberateľovi tovar dodávať. Odvolací súd z obsahu spisu mal za preukázané, že práve žalobca si neplnil povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy č. 2001-04-01 a to tým, že nepreukázal, že oznamoval žalovanému presné dispozičné dodania tovaru v písomnej forme najneskôr do 5 dní pred odoslaním tovaru, nepreukázal vystavenie objednávok, na základe ktorých mal žalovaný dodávať tovar žalobcovi, dodávky realizované pre spoločnosť ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft. neboli dodávané na základe kúpnej zmluvy č. 2001-04-01, z ktorej si žalobca uplatňoval nárok na zmluvnú pokutu, ale na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalovaného a spoločnosťou ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft., v ktorej bol žalobca označený iba ako platobné miesto. Vzhľadom na uvedené, preto nemohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zo strany žalovaného. Odvolací súd zároveň považoval aj zmluvnú pokutu dohodnutú v rozpore s dobrými mravmi, zásadami poctivého obchodného styku a za neprimerane vysokú. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca v konaní neunesol dôkazne bremeno, nepreukázal porušenie povinnosti žalovaného zo zmluvy č. 2001-04-01 zo dňa 01. 04. 2001a tým aj oprávnenosť zmluvnej pokuty. Preto rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol v súlade s ust. § 388 C. s. p. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% v súlade s ust. § 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1, 2 C. s. p.

9. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dňa 14. marca 2019 dovolanie podľa § 420 písm. f) C. s. p. z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolateľ poukázal na to, že odvolací súd bez nariadenia pojednávania a bez zopakovania dôkazov tieto opätovne inak vyhodnotil ako súd prvej inštancie. Poukázal na to, že v kúpnej zmluve č. 2001-04-01 bolo uvedené, že v prípade, ak predávajúci nedodá objednaný tovar do 14 dní od objednávky, zaväzuje sa uhradiť zmluvnú pokutu. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie mal za to, že žalobca v konaní nepreukázal vystavenie žiadnych písomných objednávok, na základe ktorých mal žalovaný tovar dodávať. Nepredložením objednávky sa tak žalovaný nemohol dostať do omeškania, a preto žalobcovi nemohol vzniknúť nárok na zmluvnú pokutu podľa čl. VIII. bod 8.5. Dovolateľ uviedol, že v tejto časti však odvolací súd opomenul existenciu dôkazov zistených a preukázaných súdom prvej inštancie ako žiadosti konateľa spoločnosti žalobcu na spoločnosť žalovaného, ktorá informuje o nedodaní predmetu zmluvy, teda o jasnom porušení ustanovení zmluvy zo strany žalovaného. Taktiež odvolací súd nevenoval pozornosť a nevyporiadal sa so skutočnosťou, že žalobca opakovane konkretizoval faktúry a fakturované čiastky, ktoré boli hradené, a ktoré preukazujú, že k plneniu došlo.

11. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie považoval za preukázané uzavretie kúpnej zmluvy medzi spoločnosťou KALCIT spol. s r. o. a ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft., avšak podľa vyjadrenia dovolateľa sa nezaoberal skutočnosťou, že bola predložená len vo fotokópii a za spoločnosť KALCIT spol. s r. o. podpísaná len jednou neidentifikovanou osobou. Taktiež sa odvolací súd nevyporiadal s ďalšími udalosťami spochybňujúcimi pravosť uvedenej listiny, a to že na predmetnej zmluve sa nachádzalo daňové číslo, ktoré bolo pridelené spoločnosti ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft. dňa 12. januára 2007, t. j. 6 rokov po jej údajnom podpise.

12. Dovolateľ tiež poukázal na to, že odvolací súd rozdielne vyhodnotil písomné vyhlásenie p. C. F., ktoré pripustil ako nový dôkaz na podporu tvrdení žalovaného, hoci bolo následne preukázané, že nebolo relevantným podkladom pre súdne konanie. Aj výšku zmluvnej pokuty vyhodnotil odvolací súd rozdielne, ako súd prvej inštancie, keď ju považoval za v rozpore s dobrými mravmi, zásadami poctivého obchodného styku a neprímerane vysokú. Odvolací súd vychádzal zo záverov súkromného znaleckého posudku Ing. Škultétyho, pričom sa nevyporiadal so záverom znalca ustanoveného súdom Dr. h. c. prof. RNDr. Michala Tkáča CSc., ktorý uviedol, že „pri dodržaní zásady bezpečnosti a opatrnosti znaleckého dokazovania možno dolný odhad ušlého zisku spoločnosti žalobcu počas doby platnosti kontraktu so spoločnosťou KALCIT spol. s r. o. plynúci z daného kontraktu na základe zadávateľom predložených dokumentov vyčíslil na hodnotu 941.805,91 Eur a teda nie je splnená ani podmienka znižovania dohodnutej zmluvnej pokuty podľa tvrdenia žalovaného ako neprímerane vysokej zmluvnej pokuty“.

13. Záverom dovolateľ poukázal na ustanovenie § 383 C. s. p., v zmysle ktorého je odvolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní sám. Mal za to, že odvolací súd nemôže prehodením dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie, odlišne posúdiť skutkový stav prejednávanej veci. Z hľadiska skutkového stavu možno uviesť, že pokiaľ odvolací súd vychádza z iných skutkových záverov ako súd prvej inštancie, musí jeho rozhodnutiu predchádzať pojednávanie, na ktorom sa zopakujú dôkazy alebo sa dokazovanie doplní. Dovolateľ mal za to, že podmienky na rozhodnutie odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania v danom prípade neboli splnené, keďže odvolací súd vstúpil do procesu modifikácie skutkového stavu. Navrhol, aby Najvyšší súd SR vydal rozsudok, ktorým zmení rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. októbra 2018, č. k. 2Cob/62/2018 tak, že žalovaného zaviazuje zaplatiť žalobcovi 500.000,- Eur s 13 % úrokom z omeškania ročne počnúc od 27. júna 2003 až do zaplatenia., zamietne nárok žalobcu ohľadom úrokov z omeškania za obdobie od 1. februára 2002 do 26. júna 2003, zaviazuje žalovaného nahradiť trovy štátu vo výške 100 %, ako i trovy konania tohto konania vo výške 100 %.

14. K podanému dovolaniu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 15. apríla 2019, v ktorom uviedol, že dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. nie je daný. Mal za to, že žalobca napáda najmä hodnotenie dôkazov odvolacím súdom, čo je však vylúčené z prieskumnej pôsobnosti dovolacieho súdu. Podstatná časť námietok žalobcu sa týkala nie procesného postupu, ale právneho posúdenia veci. Žalovaný v podanom vyjadrení poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých konštatoval, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje

právnym posúdením (viď R 54/2012, rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, atď.). Tvrdil, že žalobca dovolaním napáda „pochybenia“ odvolacieho súdu v súvislosti s vyhodnotením dôkazov a právny posúdením veci, čo je však v zmysle ustálenej judikatúry vylúčené z prieskumnej právomoci dovolacieho súdu. (viď rozhodnutia sp. zn. 3Obdo/1/2019, 3Obdo/40/2017, R 37/1993, R 125/1999, sp. zn. 1Cdo/124/2018). Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že odvolací súd bez vykonania dôkazov tieto inak vyhodnotil ako súd prvej inštancie. Mal za to, že odvolací súd postupoval v súlade s ustanovením § 385 C. s. p. Z rozsiahlej judikatúry ohľadom nariadenia dokazovania odvolacím súdom (napr. sp. zn. 6Cdo/22/2017, 5Obdo/38/2017, 6Cdo 124/2017,...) vyplývajú závery, že je plne v kompetencii odvolacieho súdu posúdiť, či treba nariadiť vo veci pojednávanie, nie je potrebné nariadiť dokazovanie, ak odvolací súd dospeje na základe vykonaného dokazovania k iným právnym záverom, alebo ak považuje súdom prvej inštancie vykonané dokazovanie za dostatočné, zároveň dovolateľ musí uviesť, ktoré konkrétne dôkazy treba zopakovať, z akých dôvodov je potrebné dokazovanie doplniť. Nie každé porušenie povinnosti v súlade s procesným postupom súdu zakladá dovolací dôvod porušenia práva na spravodlivý proces. Žalovaný trval na tom, že odvolací súd v danom prípade vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, no vec odlišne právne posúdil.

15. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného k dovolaniu nevyjadril.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj "najvyšší súd"), ako súd dovolací [podľa § 35 Civilného sporového poriadku (ďalej aj "C. s. p.)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

17. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu dovolateľ videl v tom, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol, pričom vychádzal z iného skutkového stavu ako súd prvej inštancie, a preto mal vo veci nariadiť pojednávanie, na ktorom mal doplniť alebo zopakovať dokazovanie.

18. Vo vzťahu k predmetnej dovolacej námietke poukazuje dovolací súd na relevantnú právnu úpravu, v zmysle ktorej platí, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 C. s. p.). Ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám (§ 384 ods. 1 C. s. p.). Na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 C. s. p.).

19. Predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je zopakovanie dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom (viď napr. 5Cdo/131/2009). Odvolací súd musí zopakovať dôkazy vykonané súdom prvej inštancie, ak vykonané dôkazy mali byť podľa názoru druhoinštančného súdu hodnotené odlišne, ako sa stalo v konaní pred súdom prvej inštancie (viď napr. II. ÚS 506/2013). Odvolací súd nemôže prehodnotením dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie, odlišne posúdiť skutkový stav v prejednávaní veci. Táto zásada vyplýva z princípu neúplnej apelácie. Výnimku z tejto zásady predstavuje prípad, v ktorom odvolací súd dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje. Urobí tak v prípade, ak má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Ak sa má vykonať pred odvolacím súdom dokazovanie, je potrebné nariadiť pojednávanie. Touto úpravou sa sleduje dôsledné rešpektovanie procesných práv strán sporu. Z hľadiska skutkového stavu možno uviesť, že pokiaľ odvolací súd vychádza z iných skutkových záverov ako súd prvej inštancie, musí jeho rozhodnutiu predchádzať pojednávanie, na ktorom sa zopakujú dôkazy alebo sa dokazovanie doplní vykonaním ďalších dôkazov (viď najmä 2Obdo/33/2017). Ak odvolací súd procesným postupom odporujúcim zákonnej úprave (§ 383 C. s. p.) bez toho, aby za účelom zopakovania alebo doplnenia

dokazovania (§ 384 ods. 1 C. s .p.) nariadil odvolacie pojednávanie (§ 385 ods. 1 C. s. p.), prehodnocoval dôkazy vykonané súdom prvej inštancie a v otázke rozhodujúcej pre rozhodnutie vo veci prijal odlišný skutkový záver než súd prvej inštancie, týmto nesprávnym procesným postupom - okrem iného odporujúcim zásade priamosti a ústnosti súdneho konania, znemožnil strane realizáciu jej patriacich procesných práv, pričom miera tohto zásahu do procesných práv mala za následok porušenia práva na spravodlivý proces (k tomu vid' aj 3Obdo/34/2018 , 3Obdo /79/ 2019).

20. V rozhodovanej veci odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď vo veci vyhlásil dňa 25. októbra 2018 verejne rozsudok, ktorým zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým okresný súd žalobe o zaplatenie 500.000,- Eur s 13 % ročným úrokom z omeškania od 27. júna 2003 do zaplatenia vyhovel a to tak, že žalobu zamietol. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku skonštatoval, že hoci súd prvej inštancie vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, vyvodil vo veci nesprávny právny záver. Odvolací súd však vo svojom rozsudku bez zopakovania alebo doplnenia dokazovania vyslovil skutkové závery odlišné od skutkových záverov prijatých súdom prvej inštancie, pričom na týchto odlišných skutkových záveroch založil svoje rozhodnutie.

21. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie po rozsiahlom vykonanom dokazovaní, svedeckými výpoveďami, znaleckým dokazovaním a zhodnotením relevantných dôkazov, mal preukázanú reálnu existenciu zmluvného vzťahu medzi sporovými stranami. Vo svojom odôvodnení rozsudku dospel jednoznačnému záveru, že kúpna zmluva č. 2001-04-01 zo dňa 1. apríla 2001 uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou KALCIT spol. s . r. o., nadobudla platnosť aj účinnosť, bola podpísaná oprávnenými osobami, tak na strane žalobcu ako kupujúceho a žalovaného ako predávajúceho t. j. štatutárnymi zástupcami. Došlo k plneniu (do januára 2002) a to na základe realizovaných objednávok žalobcom, následne fakturovaných aj uhrádzaných. Nakoľko však žalovaný odmietol v čase platnosti zmluvy plniť a neurobil tak ani na výzvu žalobcu, čo bolo preukázané, porušil povinnosť vyplývajúcu z čl. VIII. bod 8.7. predmetnej zmluvy a žalobcovi vznikol nárok na zmluvnú pokutu. Odvolací súd však dospel k opačnému záveru, že žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno, keď v rozpore s bodom 3.2. predmetnej zmluvy neoznámil žalovanému presné dispozície tovaru. Zároveň mal za to, že žalobca nepreukázal vystavenie žiadnych písomných objednávok, na základe ktorých mal žalovaný tovar dodávať, a taktiež nepreukázal, že mu objednaný tovar žalovaný do 14 dní odo dňa objednávky nedodal, bez toho aby vykonal dokazovanie alebo doplnil dokazovanie. Z obsahu rozsudku Krajského súdu v Košiciach (čl. 1668) nesporne vyplýva, že vstúpil do procesu modifikácie skutkového stavu, na ktorom bolo napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie založené.

22. V ďalšom súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal platné uzavretie kúpnej zmluvy zo dňa 1. apríla 2001 medzi spoločnosťou KALCIT spol. s r. o. a spoločnosťou ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft., keď táto zmluva bola uzavretá medzi inými účastníkmi ako sporové strany, bola predložená len vo fotokópii, za žalovaného bola podpísaná len jedným štatutárnym zástupcom (čo bolo v rozpore s výpisom z obchodného registra) a zároveň v nej bolo uvedené odlišné daňové číslo. Odvolací súd však dospel k opačnému zisteniu, že právny predchodca žalovaného vyššie uvedenú kúpnu zmluvu so spoločnosťou ÓAM ÓZDI ACÉLMUVEK Kft. platne uzavrel, s tým, že uvedenej zmluve bol žalobca uvedený len ako platobné miesto spoločnosti KALCIT spol. s r. o. bez akýchkoľvek práv a povinností pri realizácii dodávok, ktorých nositeľom je iba kupujúci a predávajúci.

23. V neposlednom rade dovolací súd poukazuje aj na to, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvnými stranami dohodnutá zmluvná pokuta nie je neprimerane vysoká a to vzhľadom na výšku hodnoty dohodnutého obchodu. Naproti tomu odvolací súd vo vzťahu k výške zmluvnej pokuty uviedol, že bola dohodnutá v rozpore s dobrými mravmi, zásadami poctivého obchodného styku a bola neprimerane vysoká.

24. Z uvedeného je podľa dovolacieho súdu zrejмый záver, že postup odvolacieho súdu nebol v súlade s vyššie uvedenou právnou úpravou (vid' bod 18. vyššie) a ani v súlade s citovanou judikatúrou (vid' bod 19. vyššie). Preto dovolací súd konštatuje, že žalobca dôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti

uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., keď v dôsledku procesného postupu odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

25. Vzhľadom na to, že konanie pred odvolacím súdom bolo poznačené existenciou vady zmätočnosti uvedenej s ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p., najvyšší súd žalobcom napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

26. V ďalšom konaní je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 C. s. p.).

27. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.